

Josef Mánes (1820–1871), legenda i živý odkaz

Socha vysokého muže s paletou v ruce zdobí vltavské nábřeží u Rudolfiny. Možná mnohým kolemjdoucím jméno Josef Mánes už tolik neříká. Jmenuje se po něm ale i most, na jehož úpatí pomník stojí, a dokonce i výstavní síň a s ní i celá budova nedařle Národního divadla. Proč tolik slávy?

Někdo si vzpomene alespoň na známé kalendárium Staroměstského orloje, které je snad nejpobornějším Mánesovým dílem. A co dál? Právě v těchto dnech stačí po Mánesově mostě přejít Vltavu a vstoupit do Valdštejnské jízdárny. Národní galerie tu připravila reprezentativní výběr z jeho obsáhlé tvorby. Představuje tak současným pohledem jednu z nejvýznamnějších osobností českého umění 19. století, která je svým dílem stále schopna promlouvat i k dnešku.

Mistrné portréty i akty, barevně podmanivé krajiny, ztepilé postavy slovanských předků v prostém oděvu v ilustraci i malbě, fantastické ornamenty na ozdobných předmětech či na sokolském praporu. Jak Mánesova tvorba utvářela dobu romantismu, národní uvědomění, do jaké míry se malíř stal národním symbolem a jak se komunistům podařilo později jej zprofanovat? Je jeho dílo srovnatelné s tvorbou současných v Evropě? Na všechny tyto otázky výstava hledá a částečně i nachází odpovědi. Umělec, který spolu se současnými Bedřichem Smetanou, Boženou Němcovou, Janem Nerudou, Karlem Jaromírem Erbenem a dalšími položil základy moderní, sebevědomé české umělecké tvorby, srovnatelné s tehdejší evropskou špičkou, představuje z mnoha úhlů. Jako člověka vědomého si svých kvalit, přesto stále hledajícího a k sobě kritického, velkého vlastence, bytostného romantika, ale i umělce předjímajícího budoucí vývoj. Společenskou bytost i člověka strádajícího duševní nemocí.

LIDÉ SNÍ ZA NOCI, JÁ SNÍM ZA DNE

Cesta Josefa Mánesa na vrchol byla zdánlivě snadná. Narodil se v domku v Kozlí ulici na Starém Městě pražském. Synek ze známé malířské rodiny, kde mezi dalšími dvěma sourozenci projevily největší talent. Školil se pod přísnou otcovou a strýčovou rukou – otec vyučoval krajinomalbu na Pražské umělecké akademii, strýc byl jejím dočasným ředitelem. Stálé vyrovnávání se s bratrem Quidem, také skvělým malířem, i talentovanou sestrou Amálií, která později vedla celou mánesovskou domácnost a k tomu i výtvarnou školu pro dívky, kdy školné bylo podstatným rodinným příjmem, nebylo jistě snadné. Mánesovi později společně žili v domě U Obecního dvora.

Obklopen od mala krásou, malířskými stojany, barvami i plátny, získal brzy sebejistotu uměleckého projevu. Studia dovršil třemi roky v tehdejší Mekce výtvarníků, v Mnichově. Pobýval tu do roku 1847 bez finanční pomoci rodiny. Zde dokončil Se-

tkání Petrarky s Laurou, jedno ze stěžejních pláten výstavy. Bouřlivější stránka jeho povahy se projevila v revolučním roce 1848, kdy byl přímým účastníkem bojů za národní sebeurčení na barikádách v Praze. Ten rok mu přinesl nejen známost ve vlasteneckých kruzích, členství v uměleckých spolcích, ale také vzplanutí nerovné lásky. Vztah se služebnou Františkou, která čekala s Mánesem dítě, Josefovi rodina striktně rozmluvila a Františka musela od Mánesů odejít. Josef se situací dlouho těžce vyrovnával.

Josef Mánes, V létě (Červené parapličko), 1855, soukromá sbírka

Josef Mánes, Prapor zpěvákůvého spolku Říp v Roudnici nad Labem, 1863–1864

MÉ SRDCE JE SKRZ NA SKRZ PLNÉ RAN

Z osobní krize mu pomáhala hlavně práce, naštěstí jí měl díky své angažovanosti ve vlasteneckých kruzích stále dost. Rozptyloval se i uměleckými cestami – do Drážďan a Lipska, do Vídně, kde jej nadchl obraz Francouze Eugena Delacroixe. Do Paříže se však nedostal. Z cesty na Slovensko při-

vezl velký soubor studií tamních krajů. Klid v nemocné duši přinášely i časté pobyty u přítele hraběte Sylva Tarouccy na zámku Čechy pod Kosířem. Zde také vznikly cenné portréty hraběcí rodiny a další vynikající práce, jako je něžný obraz *Ukolébavka, Líbáňky na Haně* a další. V té době také získává prestižní zakázku na výzdobu Staroměstského orloje, a vzniká proslulá deska – *Kalendárium* – se zvěrokruhem a dvanácti vyobrazeními slovanského roku v přírodě. Ve vrcholných padesátých a šedesátých letech vznikají známé grációzní akty *Jitro a Večer* (1857) s podmanivou atmosférou, které jsou prvními akty v novodobé české tvorbě. Přesvědčivost a křehkou krásou okouzlí i *Švadlenka*, zobrazující plačící dívku. Tajuplná a nádherná *Josefína* (1855) je erotický portrét mladé ženy, od kterého se Mánes až do své smrti neodloučil, a kterým vzdává hold ideálu ženské krásy a italským malířům renesance.

Maximum možného je obsaženo v Mánesově díku s názvem *Červené parapličko*. Na malé ploše mistrně zvládnutá atmosféra před bouřkou, kdy dvojice nevinnějších čas, se chrání červenými slunečníkem, ale Slunce už zmizelo za černými mraky. Jen poslední paprsky nasvěcují zrající obilné pole a bouřka už je na spadnutí. Portréty další české šlechty i členy pražské společnosti, plátna vynikají schopností psychologického vystižení portrétované osobnosti. Maluje českou krajinu – soutok Labe s Vltavou, Krkonoše. Spolupracuje se Sokolem, pro který navrhuje prapory a další insignie, a také sokolský kroj. Je slavným mužem, od mládí oblíbeným ve společnosti, milovníkem humoru a sebeironie, který se však stále čas-

těji potýká s neléčenou duševní chorobou. Ta ho v posledních letech života uvádí do stavů letargie. Z vyčouzené cesty do Itálie jej odváží sestra Amálie zhrouteného. O pár let později teprve jedenapadesátiletý Josef Mánes umírá. Až posmrtně vychází Rukopis zelenohorský s jeho ilustracemi, kterými – po důkladném studiu středověkého oděvu – stvořil archetypy nejstarších Čechů.

ZNEUŽITÁ IKONA ANEB ŽIVOT PO ŽIVOTĚ

Současná výstava není koncipována chronologicky, ale po tematických oddílech. Zahrnuje i umělcovy dopisy a jiné rodinné dokumenty. Přináší také informace o novém výzkumu jeho díla. Pro malé návštěvníky je tu stezka s možností vytvářet vlastní díla inspirovaná těmi Mánesovými. Výstava rozsahem i hloubkou snad částečně splácí dlouholetý dluh. Vždyť poslední samostatná přehlídka Mánesovy tvorby se konala v roce 1971. To u takto významného umělce znamená jediné, a to, že vztah k němu není vyjasněný. Nejprve se stal ikonou tzv. generace Národního divadla, koncem 19. století si jeho jméno zvolil kolekce sdružující umělce, kteří se obraceli k novým výtvarným směrům, ale ve 20. století se mánesovský mýtus proměnil až k ideologizaci umělce v rámci socialistického realismu. Podaří se jej aktuální výstavou rozptýlit?

Pomohou i komentované prohlídky, přednášky i speciální akce jako výtvarné plenéry, čtení z dopisů Josefa Mánesa či procházky Prahou po Mánesových stopách.

Národní galerie ve Valdštejnské jízdárně do 16. 7. 2023

Martina Fialková

Festival Open House Praha 2023 otevře budovy i na Praze 1

Festival Open House Praha letos proběhne v termínu od 15. do 21. května. Devátý ročník svátku městské architektury o víkendu 20. a 21. května zdarma zpřístupní veřejnosti více než 100 budov a prostorů na celém území Prahy. V týdnu od 15. května bude připraven i doprovodný program – komentované procházky, přednášky a diskuze.

Festival nabídne o víkendu i prohlídky pro děti. Do akce se mohou zapojit dobrovolníci – více informací najdou zájemci na stránkách festivalu. Na území městské části Praha 1 festival letos otevře 24 budov.

Jednou z letošních novinek je bývalý hotel Intercontinental, který prochází finální fází rekonstrukce. Návštěvníci si mohou prohlédnout, jak hotel znovu nabývá svých původních kvalit, navštívit konferenční sál a vychutnat si výhled na Prahu z restaurace Zlatá Praha. Jelikož zde stále probíhají stavební práce, vstup bude možný pouze po předchozí registraci.

Poprvé bude v rámci festivalu zpřístupněno i monumentální sídlo Ministerstva dopravy ČR, bývalé sídlo Ústředního výboru KSČ. Návštěvníci se budou moci podívat nejen do reprezentativních místností a kanceláře ministra dopravy, ale také do prostoru bývalých bytů představitelů KSČ nebo do podzemního krytu. Nově festival otevře i **Nostický palác**, pozdně barokní sídlo Ministerstva kultury ČR, kde bude pro návštěvníky otevřeno pracovník ministra, galerie, kulečnický sál nebo kaple.

Další novinkou je **Nová scéna Národního divadla**, brutalistická budova s charakteristickými skleněnými tvarovkami, která bude zpřístupněna u příležitosti 100. výročí narození architekta Karla Pragera a také 40. výročí jejího otevření. Lidé budou moci navštívit hlediště s jevištěm, zálukisí, projekční kabinu, maskérnu či kostýměrnu. V neděli 21. května od 11.00 hodin se zde uskuteční také prohlídka pro děti s pracovními listy pro malé architektky. Ve středu 17. května od 12.00 hodin v rámci doprovodného progra-

Nostický palác (foto Eva Mořická)

Nová scéna (foto Filip Šlapal)

mu proběhne také prohlídka pro děti, na kterou naváže workshop divadelní techniky. Na tuto prohlídku bude nezbytná registrace.

Do programu se zapojí i historické paláce. Otevřen bude **Čermínský palác**, velkolepé sídlo Ministerstva zahraničních věcí ČR, nebo **Petschkův palác**, který dnes využívá Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR. Zpřístupněn bude i rondokubistický **palác Adria**, z jehož střešky se budou návštěvníci moci rozhlédnout po okolí, **palác Ericsson**, kde lze navštívit i gotické sklepení, a v sobotu i **Polský institut**.

Několik budov bude otevřeno i na Václavském náměstí. Zde bude možné navštívit **Dům módy**, kde mohou lidé vystoupat na střešce, jež byla v minulosti využívána pro přehlídky, dále neobarokní budovu **Forum** a funkcionalistický **hotel Juliš**.

Kompletní program festivalu naleznete na openhousepraha.cz.

NOVĚ JAKO
AUDIOKNIHA

www.radioteka.cz

Je věk opravdu jen číslo?

Často se o tom diskutuje. Že tahle země není pro starý. Vlastně už Lennon hlásal, že se nemá věřit nikomu, komu je nad třicet. Něco takového se neděje jen lidem, ale i médiím či institucím.

Stane se, že doma opatrujete DVD, kazetu, ale najednou si ji nemáte na čem přehrát. Že zálohujete texty na flash disku, který ale nový počítač neumí otevřít. Pro některé z nás je to důvod k depresi, pro jiné k frenetickému nadšení nad technickým rozvojem.

Ideální je, když nastane určitá symbióza. Podobná, jakou vidím třeba v rozhlasu.

Vlastně ani nevím, zda mluvit o historickém výročí nebo o kulatých narozeninách. Stovka je určitě kulaté číslo, významné jubileum. U lidí navíc obdivná kuriozita.

U instituce nejlepší věk...? Jak u které, samozřejmě. U některých úřadů bychom se jistě podívovali, kdyby ve své stovce ještě sloužily původnímu účelu. U rozhlasu je kupodivu sto let jen začátek, jak praví výroční slogan. Něco na tom je. Z hlediska věčnosti sto let nic neznamená. Takové historické mrknutí.

Začátky ve stanu kdesi ve Kbelích. Vysílání radiojournálu přímým přenosem. Všechno postavené hlavně na nadšení a energii průkopníků. Později se začala technika zlepšovat a zázemí zvěšovat. První zlom možná nastal v okamžiku, kdy se z rádia stal rozhlas. Na základě lidového hlasování. Světové rádio se transformovalo v ryze českou odnož. Rozhlas jako jediný umí rozhlásit všechny informace včas a rychle. Vlastně jde o světový unikát. Všude mají rádio, u nás je rozhlas. Přestěhovaný na Vinohrady. Rozesatý ve studiích po celé republice.

V historických okamžicích moderních dějin se bojovalo právě o rozhlas, o svobodu šířit informace. Zajímavý je, že v minulém století se dějiny často lámaly před budovou Rozhlasu. Zřetelné je to zejména při jakémkoliv formě okupace. Jednou je prostě rozhlas české důvěryhodné médium, tak si ho ubráníme, navzdory všem.

Technické i společenské požadavky se měnily raketovým tempem. Schopnost adaptace umožnila rozhlasu, že neskončil jako historická relikvie. Některé stanice se přejmenovaly, jiné vznikaly bok po boku s rychle běžící dobou.

Ač se jednu chvíli zdálo, že nová doba relativně pomalé médium spolkně, opak se stal pravdou. V květnu slaví stovku v plné síle. Důležité je, aby se rozhlas držel tempa doby. K tomu účelu je třeba přiřadit způsobilost, modernizace, respekt k nově vznikajícím mantinelům. A vytrvalost. Pomocí může i známka určité serióznosti.

Ale přehnaná vážnost může samozřejmě i škodit. Doba přeje zábavnosti a uvolnění, moc důstojnosti by mohlo být na závalu. Stěžejní je tedy vyváženost.

Proto navzdory všem rozličným aplikacím, sociálním sítím či různým verzím spotify Český rozhlas žije a může velkolepě oslavit stovku.

Samozřejmě je tu verze z počátku textu, že tahle země není pro starý a stěžejní je kult mládí. To je beze sporu fakt.

Když se k tomu ale postavíme jako rozhlas, lze s hrdoostí konstatovat, že stovka je opravdu jen začátek. A věk jenom číslo. Zejména v měsíci lásky, kdy slavíme sto let rozhlasového vysílání, je to dost výrazné poselství. Nejen pro rádio, ale i pro nás, pro lidi. Nejen ty stárnoucí.

Jitka Neradová

PLACENÁ INZERCE

KODL GALERIE

KODL – TRADICE OD ROKU 1885

KVĚTNOVÁ PŘEDAUKČNÍ VÝSTAVA

Aukce 28. 5. na Žofíně + online na artslimit.com

Tel. +420 602 117 440, Národní 7, Praha 1

www.galeriekodl.cz

ALFONS MUCHA: RODINNÉ ŠTĚSTÍ - olej na plátně, 1025, 111 x 100 cm
Vývolávací cena: 3 500 000 Kč, odhadní cena od: 10 000 000 Kč

Svět knihy
Praha '23

11.–14. 5. 2023
Výstaviště Praha

28. mezinárodní
knížní veletrh
a literární festival

svetknihy.cz

Radovan Auer – Svět knihy má být kulturní událost

Tvrdí, že by se nic nestalo, kdyby u nás nevyšlo 14 tisíc nových titulů ročně, ale třeba jen 10 tisíc. Říká, že stejně se v tom nikdo nevyzná, a nikdo není schopen přečíst víc než 50-60 knížek do roka.

Jako ředitel největšího knižního veletrhu v Česku, mezinárodního Světa knihy, působí už od roku 2017. A za tu dobu proměnil jeho charakter z klasického veletrhu do velké kulturní akce. Ve světě knih by se tedy vyznat mohl, říká si. A společně uvažujeme, co je to za současný český fenomén, když ve zdejší literatuře výrazně dominují autorky – ženy. Ale od začátku...

Vím o vás, že jste do Prahy přišel z Plzně. Nebo jste Pražák a do tehdejšího hlavního města evropské kultury jste si jen odskočil?

Ne, historicky jsem z Moravy, ze Šumperka. Dlouhodobě jsem ale působil v kulturní sféře v Praze a v roce 2014 mi bylo nabídnuto, abych se podílel na projektu Plzeň – evropské hlavní město kultury. Tak jsem se na dva roky přestěhoval do Plzně a tam jsem měl na starosti marketing celého projektu.

Nevyšli vám Plzeňáci, že tu práci nedělal někdo od nich?

Byli někteří, kterým to trochu vadilo. Ale projekt se chystal téměř osm let a nejprve ho připravovali Plzeňáci. V určitém okamžiku pochopili, že to není lokální záležitost, ale vlastně celorepubliková až mezinárodní, a to dosti složitá. Pak se stala ještě ta komická záležitost, že do vedení projektu přišel šéf z Ostravy, která předtím s Plzní o tento titul soupeřila. Nakonec jsme tam byli taková všehochuť z celé republiky, a dokonce i ze zahraničí.

Nemělo by být podstatné spíš to, že Plzeň skutečně zabodovala, a že to městu i hodně přineslo?

Určitě to byl projekt, na kterém bylo zřejmě, jak kultura může městu pomoci. To jsem právě řešil ve své roli v marketingu, a bylo zajímavé to sledovat. Například v turistické návštěvnosti znamenala asi čtyřicetiprocentní nárůst a ekonomicky městu přinesla desítky miliard.

O tom, kolik kultura přináší ekonomie, by se mělo mluvit i psát mnohem víc. Možná by pak nebyla takovou popelkou. Z čeho vy jste v Plzni měl největší radost?

Z toho, jak se podařilo zapojit i část veřejnosti, která se o kulturu běžně nezajímá. Zlepšení byla vidět v širokém smyslu, lidé se naučili více setkávat s cizinci, přijímat různé podněty. Také se ohromně zlepšila činnost úřadů státní a veřejné správy. Obrovský přínos projektu je právě kontakt se zahraničím, a v Plzni je dodnes cítit, že se změnil přístup a jednání úřadů, které k tomu byly nutné.

Předpokládám, že podobný účinek mají všechny velké akce zaměřené na kulturu, takže i mezinárodní veletrh Svět knihy. Jak se vlastně stalo, že jste přešel právě sem?

Odjakživa čtu ve velkém, ale předtím jsem se v Praze skoro 20 let pohyboval kolem filmu a jeho distribuce. Když jsem se vrátil z Plzně, nechtělo se mi už uzavírat se do stejného, poměrně malého okruhu lidí. Chtěl jsem dělat nějakou manažerskou práci v kultuře a našel jsem docela běžný inzerát, že se hledá člověk na pozici ředitele Světa knihy. Přihlásil jsem se, a vybrali mne. Moje vize byla posunout jej od veletrhu více směrem k festivalu, aby to byla spíše akce kulturní než veletržní.

Jak byste ten rozdíl mezi veletrhem a festivalem popsal?

Na veletrhu se především knihy prodávají a navazují se obchodní kontakty, i když v Praze to je v malém rozsahu oproti těm největším veletrhům, jako je třeba ten ve Frankfurtu. A festival jako kulturní akce znamená, že lidé tam přicházejí primárně za zábavou, nejen si nakoupit knížky. Je ověřeno, že ty dvě funkce se propojují a doplňují. I prodejci už vědí, že když se na takové akci lidé cítí dobře, zůstanou tam i delší dobu a oni prodají i víc knížek. Opravdu to krásně funguje.

Různé doprovodné akce pro čtenáře, autogramiády, soutěže se na Světu knihy konaly už dříve, takže vy kladete důraz na to, aby jich bylo ještě víc?

Spíš se snažíme, aby měly nějakou sjednocující myšlenku, hlavu – patu, téma. Jednu z prvních věcí, kterou jsem udělal, bylo, že jsem najal dramaturga, Guillaume Basseta, což je Francouz žijící v Čechách, a spolu se hodně věnujeme té festivalové části. Doposud se na Světu knihy, jako na většině veletrhů, nakladatelé snažili představovat novinky. Nemusíme ale za každou cenu křít novinky, kterých je tolik, že se v tom stejně nikdo neorientuje. Klidně se vracíme i ke starším knížkám.

Veletrh už dále neprobíhá v původním prostředí obou křidel paláce, jak bylo tradiční před lety, ale ve venkovních, provizorních halách. Jak to bude letos?

Část našich vystavovatelů už dlouhé roky volala po tom, aby se veletrh přestěhoval do Letňan, kde má výstaviště přece jen lepší parametry. My ostatní je přesvědčujeme, že holešovičské Výstaviště má určitého genia loci. Ale paradoxně, po tom nejprovizornějším loňském ročníku, kdy jsme museli stavět tv provizorní haly, už nikdo do Letňan nechce, a všem se tento koncept

líbí. Takže letos už vystavovatelé budou v zrekonstruovaných Křížkových pavilonech, které nabízejí stejný komfort jako Letňany, a ostatní kulturní program bude v postavených stanech. Zase novinka.

Dříve býval Svět knihy vždy zaměřen na nějakou konkrétní zemi a její literaturu. To ale letos, jak jsem si všimla, není. Proč?

My se k tomu vracíme, ale předchodzí dva ročníky se tu představovala nejdříve Francie a pak Itálie. A to jsou tak silné literatury, a veletrh byl tím směrem tolik ovlivněn, že jsme si řekli, že se letos zaměříme na menší literatury a autory, kteří jsou tak říkajíc „všude zdejší“. Proto jsme si zvolili téma Autoři bez hranic. Protože na takové by se v systému jednotlivých zemí nikdy nedostalo. A když nám došlo, že slovo hranice má kromě geografického významu ještě mnoho dalších výkladů, třeba hranice žánrové, genderové, hranice mezi literaturou a jinými druhy umění atd., líbilo se nám to velmi.

Budou představeni také čeští spisovatelé žijící v zahraničí?

Jistě, budou. Například Jan Faktor žijící v Německu, byl součástí zdejší disidentské scény. Nyní už je ale vnímán ryze jako německý spisovatel, píše v němčině, byl nominován na Německou knižní cenu. Žije ale v obou kulturách, krásně vzpomíná na české hospody, a když ho potkáte, vnímáte jeho ryzí pražskou češtinu. Zajímavým hostem bude Jindřich Mann, také žijící v Německu, fakticky Čech, který ale patří zároveň od slavné rodiny Mannů a zároveň také Aškenázů.

A nějaký zvláštní „tahák“ pro návštěvníky?

Máme. Nejspíš jím bude nová kniha Aleny Mornštajnové. A opět se zaměřujeme i na podporu Ukrajiny. Na veletrh přijede velmi známý ukrajinský spisovatel mladší generace Serhij Žadan, který se aktivně účastnil války už v roce 2014, kde byl i zraněn. Teď se výrazně věnuje pomoci Charkovu. Vyjde mu tady nová knížka, ale on nejen píše, ale má i svou skupinu, která je na Ukrajině velmi známá a oblíbená, a bude zde mít koncert. My máme výhodu, že díky

sponzorovi můžeme veškeré vybrané prostředky z tohoto koncertu věnovat na pomoc pro Charkov, kterou on zprostředkuje.

V nedávné době vystaly s příchodem čteček velké obavy, že lidé přestanou číst tištěné knihy. Jak ten trend pokračuje?

Dá se říct, že se úplně zastavil. Je už také doloženo, že lidé, kteří rádi čtou, mají rádi skutečné knížky. U nás tvoří e-knihy asi 4-5 % trhu, v Anglii, USA to není o moc víc, jen asi 7 %. Ale naopak audioknihy jdou nahoru, ukazuje se, že to je velmi praktický způsob „čtení“ pro mnoho lidí.

Nabízí se otázka, jestli stiháte při vši té práci sám ještě číst?

Snažím se číst hodně, stále mne to baví a teď, když s knížkami pracuji, tak asi ještě víc. Ale stal se ze mne špatný čtenář. Dřív dokud jsem četl knihu, tak jsem ji neodložil. Zatímco teď, jak přichází tolik podnětů, mám rozečteno vždy několik knih najednou a přeskakuji. A ještě k tomu jsem se naučil poslouchat i audioknihy. Mám obecně rád literaturu faktu. To, co je napsáno podle skutečných příběhů nebo událostí. Jako třeba loňský největší tahák Světa knihy, Bílá voda od Kateřiny Tučkové, to je to, co mne baví. Rád si pak dohledávám i souvislosti.

Ten, komu procházejí knihy rukama z povolání, většinou cenu řešit nemusí, ale běžný čtenář v dnešní situaci už ano.

Máte pravdu, ceny knih šly nahoru, z těch obvyklých 300 ještě donedávna třeba až na 600 korun, a to už je pro mnohé problém. Projevilo se to už loni, kdy se více kupovaly knihy z dřívější produkce, protože byly ještě levnější než novinky. Ale lidi se začínají soustřeďovat na různé nové typy on-line antikvariátů, kde i ty novinky mohou sehnat o dost levněji.

Máte na veletrhu také nějakou antikvariátní sekci?

Měli jsme dlouhá léta zastoupené klasické antikvariáty, říkali jsme tomu Antikvární míle. Letos sice nebude, ale budou se prezentovat právě tyto nové vznikající on-line služby. Já sám je také využívám, třeba když zjistím, že mi u nějaké série knih, protože je hodně půjčuji, chybí díly.

Nemyslíte, že se nám bude stýskat po těch vjemech, kdy člověk přijde do malého antikvariátu, kde se trochu zastavil čas, prohlíží si tam různé krásné knížky i staré pohlednice, je tam cítit ta typická antikvární vůně. Tyhle malé teď zanikají.

Podobně jako malí knihkupci. Nezavislí knihkupci také zavírají a ustupují velkým obchodním centrům nebo řetězcům. Ale je tu cesta. Musí k prodeji knih přidat nějakou další hodnotu, skloubit s kavárnou či prodejem něčeho příbuzného, pořádá akce a nabídnout kulturní program – třeba jako to dělají právě tady v Božské lahvičce, kde právě sedíme. I my na veletrhu letos vymyslíme akci s názvem *Podporu svého knihkupce*, protože aby knihkupectví nezaničila, tak je zkrátka potřeba občas si tam dojít něco koupit. Někdo by mohl říci, že knihkupectví a náš Svět knihy jsou vlastně konkurence, ale já chci, abychom táhli za jeden provaz.

Martina Fialková

Poběžte za...

Nezisková organizace Post Bellum pořádá již osmý ročník Běhu pro Paměť národa. Připomíná jím dramatické osudy politických vězňů, válečných veteránů, obětí holocaustu, disidentů a dalších pamětníků klíčových momentů 20. století i 21. století.

Jejich příběhy jsou inspirací i varováním před totalitními režimy a ukazují, jak hrozné je žít v době nesvobody, a vzpomínají na hrdinství těch, kteří se postavili bezpráví a útlaku. Centrum pomoci organizace Post Bellum Paměť národa pak podává informace a vzdělává děti i dospělé. A pořádá i tento běh.

Letošní Běh pro Paměť národa se v Praze koná v sobotu 13. května. Start a cíl je na pláni Na Vypichu, trasy jsou vytyčeny v oboře Hvězda na zpevněných i lesních cestách. Na výběr bude opět mnoho variant: měřené běhy s hromadným startem na 5 nebo 10 km, štafeta 4 x 2,5 km, dětský běh na 200 a 500 m a neměřený běh na 1 km. Sem se mohou zapojit třeba i rodiče s kočárky.

Svíj běh mohou účastníci symbolicky věnovat tomu, jehož jméno si napíšou na startovní číslo. Přáním organizátorů je, aby

KONTEJNERY NA PRAZE 1

Velkokapacitní kontejnery budou přistaveny od 14.00 do 18.00, ukládání bude koordinovat obsluha.

úterý 16. 5. Štěpánská x Řeznická
pátek 19. 5. Haštalská u č. 2
úterý 23. 5. horní Malostranské náměstí
pátek 26. 5. Besední ul. (č. 1) – roh parčíku, Ostrovní u ZŠ naproti č. 12
úterý 30. 5. Dlouhá u č. 46

(zdřív. OÚ/MČ Praha 1)

Květen ve Skautských institutech

Skautský institut na Staromáku zve na své proslulé pavlače!

Zlehka zahájíme sezónu koncertů intimním vystoupením britské kapely Nancy Ackroyd Band (5. 5.), která naladí svým křehkým folkem. Fotky z cest promítne skaut Pavel Matouš – Ink (11. 5.), který už od 90. let pravidelně vyráží do krajín Ukrajiny. Pohovoří o svých nejčerstvějších cestách i tom, co nyní prožívají jeho známí v Buči, Kyjevě a Irpinu. Po celý květen si zájemci mohou prohlédnout výstavu Ani Lamberové, talentované malířky a mladé lodní kapitánky. Na mimořádném workshopu (13. 5.) je ráda naučit pracovat se svým oblíbeným akvarelem.

Objevujeme Malou Stranu

Z Kamy z institutu v Rybárně opět vyrazíme na další ze série výtvarně-poznávacích vycházek. Pod vedením milovníka architektury a znalce města Standy Kolaříka se budeme věnovat měšťanským domům a palácům (11. 5.), náměstím a nenápadnému umění veřejného prostoru (18. 5.) a parkům i nábrežím (25. 5.). Skicák s sebou! Nemějte ani workshop „Kniha doktora Frankenstein“, kde vám pomůžeme opravit sebedeživičejší knihu (4. 5.), nebo hudebně čajový obřad experimentálního souboru Prague Quiet Music Collective (28. 5.).

Podrobnosti o všech akcích pořádaných Skautským institutem naleznete na facebookových stránkách @sinastaromaku a @sivrybarne.

-PR-

Koncert k 80. narozeninám prof. Jany Jonášové

Operní pěvkyně prof. Jana Jonášová oslavila 28. dubna 80. narozeniny. Umělecká agentura Tanellino pořádá gratulační koncert, který se koná 21. května od 16.00 hod na Akademii múzických umění v Lichtenštejnském paláci v sále Bohuslava Martinů.

Jako hosté večera vystoupí prof. Vladimír Rejlek – trubka, Josef Popelka – varhany, Hana Jonášová, Noema Erba, Eva Štruplová, Karolína Janů, Jana Ryklová, Šárka Neprašová, Ludmila Pergelová, Eliška Milotová, Evgenia Nekrasova. Klavírní doprovod – Martin Peschik. Zazní skladby pro trubku, varhany, píseň, opera i opereta. Všichni jsou srdečně vítáni.

MgA. Noema Hostettler

Městská knihovna v Praze

POBOČKA HRADČANY
Pohořelec 25, Praha 1
tel.: 222 113 555, 770 130 203

Provozní doba knihovny:
pondělí až čtvrtek 12.00-17.00.

Vstup na akce je volný.

Začátky v 17.17, není-li uvedeno jinak.

3. 5. Vernisáž výstavy fotografií Fotoklubu Beroun s názvem Jídlo. 17.30 Vystoupí zpěvák a kytarista R. Marton.

10. 5. Objevná pouť do Strahovského kláštera s Josefem P. Snětívným. Vycházka nejen na náměty Pepsonovy knihy Tajemství pražských klášterů – Královská kanonie premonstrátů na Strahově.

11. 5. Živé knihy – Green Doors Projekt Živé knihy nabízí veřejnosti možnost dialogu s člověkem, který má zkušenost s duševním onemocněním.

16. 5. Májová tvořivá dílna D. Volencové: QUILLING – šperky a ozdoby z papírových proužků. Rezervace tel.: 770 130 203, dagmar.volencova@mlp.cz

17. 5. Petřínské vyhlídky – vycházka s Pavlem Mílkou. Proměny výhledů na Prahu z vrchu Petřina a procházka zahradou Strahovskou, Lobkovicovou, Seminářskou a Kinských.

23. 5. Vražedné předsudky – Eva Mašková představuje svou novou detektivku

Výstava

2. 5. – 31. 5. **Jídlo** – tematická výstava fotografií Fotoklubu Beroun.

Uděláme si to hezký

Guerilla gardening nebo street gardening. Nebo prostě jen takové malé zkrášlení rabátka, čili okolní zeminy kolem toho nebohého stromu. Na tom přečí nemůže být nic špatného.

Může to tomu stromu škodit. Napadne vás, že spojit příjemné s užitečným a k tomu stromku v ulici vysypete starý květník od pelargonii. Vy si vysadíte nové kytky a stromku to pomůže.

Možná mu to pomůže, že bude mít kolem sebe víc hlíny. Ale nesmíte to přehnat a nahnout hlínu ke krčku stromu. Stromek potřebuje mít odhalené kořeny a náběhy kvůli vzduchu. Když ho v dobré víře, že mu pomůžete, zahrnete, tak mu v dobré víře škodíte.

A když nadměrně navrstvíte hlínu kolem stromu, může to vést k horšímu přístupu vzduchu do půdy, což stromku taky nepomáhá. Strom se sice časem přizpůsobí a vyžene kořeny novým směrem, může to ale omezit jeho stabilitu. Při výsadbě okrasných rostlin moc blízko kolem něj můžete také zamezit přívodu vláhy ke kořenům stromu.

EKORUBRIKA

V Praze se o spoustu stromů v ulicích stará Technická správa komunikací. Dřív na stromy ve své správě starají. A pro obyčejné lidi, kteří chtějí tomu nebohému stromku na ulici nějak pomoci, sepsali desatero, jak na to, aby stromkům neškodili. Stáhněte si ho tady:

https://zelenvpraze.cz/wp-content/uploads/2022/09/TSK_Desatero-Street-Gardening.pdf

Martin Mach Ondřej / Ekolist.cz

Právní poradna spotřebitelského časopisu dTest:

DOTAZ: Pronajímatel mi už více než rok odmítá předložit vyúčtování služeb. Mohu na něj nějakým způsobem zatlačit, aby mi ho konečně poskytl?

ODPOVĚD: V případě nájmu bytu se kromě občanského zákoníku uplatní také časť opomíjený zákon, kterým se upravují některé otázky související s poskytováním plnění spojených s užíváním bytu a nebytových prostorů v domě s byty. Podle něj musí pronajímatel předložit nájemci vyúčtování služeb nejpozději do čtyř měsíců po skončení zúčtovacího období. To činí zpravidla dvanáct měsíců a plyne od ledna do prosince. Nesplnění této povinnosti spojuje zákon s pokutou, která činí maximálně 50 korun za každý den prodlení, přičemž tato

pokuta je splatná k rukám nájemce. Roční pozděním s předložení vyúčtování tak může představovat pokutu ve výši téměř 20 tisíc korun, kterou je pronajímatel povinen vám uhradit. Výše této pokuty však může být v konkrétním nájemní smlouvě sjednána odlišně. Je třeba ještě doplnit, že na pokutu nevznikne nárok, jestliže třeba pronajímatel sám obdržel vyúčtování služeb nebo podklady k němu v takovou dobu, že nemohl vyúčtování včas nájemci předložit. Ovšem pak musí vyúčtování po jeho obdržení co nejrychleji předat nájemci.

Kontaktovat můžete i poradenskou linku časopisu dTest – tel.: 299 149 009

PLACENÁ INZERCE

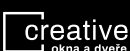
ŠPALETOVÁ A HISTORICKÁ OKNA

Povolení od památkářů zajistíme a s granty Vám pomůžeme

SHOWROOM: Sokolovská 551/131, Praha 8 - Libeň

+420 777 874 899

www.oknacreative.cz

Květnové vycházky

a on-line přednášky

Pražské vlastivědy na:

www.listyprahy1.cz

Anenské náměstí 5, Praha 1
www.nazabradli.cz, 222 868 868
pokladna@nazabradli.cz

Zabradlí

- Ztracené iluze
- Medvěd s motorovou pilou
- Pozitkáři
- Mýcení *EN friendly*
- Discoland
- Europeana
- Hamlet
- O Pavlovi
- Medvěd s motorovou pilou a kanystrm benzínu
- Korespondence V+W *EN friendly*
- Macbeth – Too Much Blood *EN friendly*
- Discoland
- Zlatá šedesátá *EN friendly*
- Freudovo pozdní odpoledne
- O Pavlovi
- Obscura
- Podivuhodný případ pana Holmese

Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

Divadlo Reznické

Divadlo v Reznické, o.p.s., Reznická 17, Praha 1
720 993 787, divadlo@reznicka.cz, www.reznicka.cz

- S prezidentem v divočině *premiéra*
- Scott a Hem
- Věčná milenka Alma Mahlerová
- Jeden německý život
- Relativita
- NordÖst *host*
- Poslední sezenni u doktora Freuda
- Ve smyčce *deniéra*
- Bláznec
- Odvolání
- Show Dr. Ruth
- S prezidentem v divočině
- Poslední sezenni u doktora Freuda
- Věčná milenka Alma Mahlerová

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

DIVADLO ORFEUS

Ptázná 76, Praha 5
604 909 517, divadlo@orfeus.cz
www.orfeus.cz

- Neočekávejte příliš mnoho
- Kravinec uprostřed cesty
- Hostina pro Jestřába
- Legyonarž Hašek *premiéra*
- Lháři
- Kravinec uprostřed cesty
- Volejovky: hraje vaše texty - z voleje!
- Hostina pro Jestřába
- Lháři

Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

Divadlo i divadelní kavárna je pro diváky otevřena od 18.00.

MĚSTSKÁ DIVADLA PRAŽSKÁ ABCKOMEDIEROKOKO

Scény městských divadel pražských Vodičková 28, Praha 1
www.mestskadivadlaprazska.cz

ABC

- 1., 26. Pupek Paříže
- 2., 12. Bílá nemoc
- Diktátor
- 4., 25. Na zlatém jezeře
- 5., 29. Vim, že viš, že vim...
- Revizor
- Mista důvěrných potkání
- Diktátor
13. Prohlídka divadla ABC – Architektura a historie
15. Vojna a mír
- 17., 30. Shirley Valentine
- Smrt obchodního cestujícího
20. Známy neznámý Vlasta Burian
- 24., 31. Zitra swing bude znít všude
27. Herecký kurz pro neherce

ROKOKO

2. Jak umět krást
- 3., 27. Yerma
- 5., 8. Herečka sobotní noci
- 10., 24. Čurda, hrdina jedné prohy
11. Kanibalky 2: Soumrak starců
- 12., 22. Honzlová
15. Prasklejší svět
16. Oddací list
17. Dr. Johann Faust, Praha II, Karlovo nám. 40
19. Marat + Sade
25. Kanibalky: Soumrak samců
30. Jak umět krást

Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

STUDIO CITADELA BOHNICKÁ DIVADELNÍ SPOLEČNOST

Klimentská 16, Praha 1, studio a cafégalerie: 602 463 664, facebook.com/studiocitadela, facebook.com/bohnickadivadelni, www.studiocitadela.cz

STUDIO CITADELA

10. Tanec Kathak v rámci akce Český den proti rakovině
- 17.15
- Porádá Liga proti rakovině, Můstek, P 1
11. Klub „K“ – Pavel Novotný, historik Petřské čtvrti
- 13.00
- Rozhovor o nových úpravách v okolí

BOHNICKÁ DIVADELNÍ SPOLEČNOST

18. – 27. BPART – herci BDS se účastní site-specific projektu s performery z USA, Kanady a Itálie, www.bpart.cz
27. Poutí bláznů – performance BDS na festivalu Mezi Ploty, PL Bohnice, P 8, www.meziploty.cz

STUDIO CITADELA DĚTEM

O holčičce, která zlobila, Divadlo Kasperle

14. KC Jasoň Putimská 716/4, P 4-Pisnice
- 15.00
21. KC Vodárenská věž Letná, P 7
- 10.30

PRAVIDELNÉ KURZY A DÍLNÝ

606 952 175, produkece@studiocitadela.cz

Divadelně taneční kroužek pro děti od 7 do 12 let

Cafe ŽINKA – svépomocná skupina ukrajinských žen, psychoparadna, taneční lekce

Kurz herectví s T. Pospíšilem

www.skolaretoriky.cz

Taneční ateliér, klasický indický tanec kathak, www.kathak.wz.cz

Bohnická divadelní společnost

602 463 664

Za podporu děkujeme: HL. město Praha, Ministerstvo kultury ČR, Státní fond kultury ČR, Městská část Praha 1, EFASMIUS+.

DIVADLO MINARET

Reduta Národní 20, Praha 1, www.divadlominaret.cz, 732 575 666, info@divadlominaret.cz

Činnost souboru je podporována hl. m. Prahou a Prahou 1

15. Tři veselá prasátka
- 9.00, 10.30
16. O Rusalce
- 9.00, 10.30
18. Démoni současnosti pro mládež
- 9.00, 10.30
25. Démoni současnosti pro mládež
- 9.00, 10.30

Herecké kurzy v Redutě! Kurzy pro děti a mládež (ve věku 10 až 18 let) v Praze 1. Základní herecká průprava (pod vedením herce a režiséra Ludka Jiříka) je zakončena závěrečným představením. Každou středu od 16.00 do 18.00. Blíží informace na tel.: 732 575 666.

DIVADLO KOLOWRAT

Divadlo Kolowrat
Kolowratský palác, Ovocný trh 6, Praha 1
Rezervace na www.divadlo-kolowrat.cz, propagace.divadlokolowrat@gmail.com

3. Čarodějky ze Salemu (VOŠH)
4. R.U.R (eloaded) (VOŠH) / deniéra
8. Výnosné místo (VOŠH)
9. Absolventský koncert VOŠH
10. Čarodějky ze Salemu (VOŠH) / deniéra
11. Tajná zpráva z planety matek (VOŠH)
12. Bez zábran (Staromódní divadlo) Veselá i vážná komedie o úloze médií v životě umělců.
13. Černé mléko Když jsou všichni naživu, je potřeba se radovat! A když někdo umře? TAHLE smrt není nic hrozného.
15. Náměstíčko (VOŠH) / deniéra
16. Tajná zpráva z planety matek (VOŠH)
17. Punk Rock (VOŠH) / deniéra
18. Tajná zpráva z planety matek (VOŠH) / deniéra
20. Festival Tvůrčí Afrika (Spolek Komba)
22. Výnosné místo (VOŠH) / deniéra
23. Bujón pro Chopina O peripetiích mileneckého vztahu s pisovatelky George Sandové a hudebního skladatele Fryderyka Chopina.
24. Věc Makropulos Kdo je Emilie Marty? Existuje elixír nesmrtnosti? Slavný příběh odhaluje tajemství žen s iniciálami E. M.
26. Ženíba Komedie plná překvapivých zvrátí a komických figurek.

Začátky všech představení v 19.30.

Městská knihovna v Praze

Městská knihovna v Praze, Mariánské nám. 1, Praha 1
www.mlp.cz, 222 113 425

FILMOVÝ KLUB & BIO SENIOR

Vstup pouze s platnou kartou Filmového klubu. Cena karty 100 Kč, platí do 31. 12. 2023, v prodeji v pokladně MKP.

Začátky v 19.00, není-li uvedeno jinak.

2. Il Boemo (60 Kč)
- 16.00
2. Nezvěstná (80 Kč)
- 16.00
9. Tár (60 Kč)
- 16.00
9. Air: Zrození legendy (80 Kč)
- 16.00
16. Služka (60 Kč)
- 16.00
16. Tři mušketýři: D'Artagnan (80 Kč)
- 16.00
23. Sestry v sedle (60 Kč)
23. Invalida (80 Kč)
30. Všechny mé dopisy spal (60 Kč)
30. Mafia Mamma (80 Kč)

KONCERTY

11. Asonance (220 Kč)
- 20.00
17. Laco Deczi (390 Kč)
- 19.30
19. Bratři Ebenové (520 Kč)
- 19.30
31. Zemlinského kvarteto a Daniel Ligorio Ferrandiz (290 Kč, seniři a studenti 150 Kč)
- 19.30

PŘEDNÁŠKY vstupné 60 Kč

3. Továrna na Absolutno
- 17.00
3. Mikrobiom a my: Máme kus duše i ve stvevech?
- 19.00
4. Spiritualita z Portálu: Žena at v církvi promluví
- 19.00
11. Kanibalky 2: Soumrak starců
- 17.00
22. Osudy potopených lodí
- 19.00
24. Minojské „paláce“ na Krétě
- 17.00
29. Perly italské renesance: Leonardo da Vinci – malování je poezie
- 17.00
31. Fenomén Šmok
- 17.00

Více událostí najdete na mlp.cz/akce

KOMORNÍ KINO Ewald.

Národní třída 28, Praha 1
221 105 225. Pokladna otevřívá vždy 1 hodinu před začátkem prvního představení. www.ewald.cz

1. BIO SENIOR Tár
- 14.00
- Os m hor
- 17.00
- Bratr a sestra
- 20.00
- 2., 8. BIO SENIOR Velryba Je mi z tebe špatně
- 14.00
- Invalida
- 16.15
- Je mi ze sebe špatně
- 18.15
- Falcon Lake
- 20.15
- 3., 10. BIO SENIOR Služka
- 14.00
- Vily z Inisherinu
- 17.00
- On se bojí
- 19.15
4. BIO SENIOR Velké nic
- 14.00
- Kuciak: Vražda novináře
- 16.00
- Falcon Lake
- 18.00
- Muž jménem Otto
- 20.00
5. BIO SENIOR Julie, co by bylo kdyby...
- 14.00
- Bratr a sestra
- 17.00
- Tár
- 19.30
6. BIO JUNIOR Život kotěte
- 14.00
- Šťastné až na věky
- 15.45
- Vily z Inisherinu
- 17.45
- Sisu premiéra
- 20.00
7. BIO JUNIOR Myška a medvěd na cestách
- 14.00
- Tři mušketýři: D'Artagnan
- 15.40
- Invalida
- 18.00
- Bombastický Johan *premiéra*
- 20.00
8. Velryba
- 16.00
- Velké nic
- 18.15
- On se bojí
- 20.15
9. BIO SENIOR Modrý kaftan
- 14.00
- Air
- 16.15
- Služka
- 18.25
- Všechno, všude, najednou
- 20.35
10. Život kotěte
- 16.15
- Bombastický Johan
- 18.00
- Tár
- 20.00

Další program na: www.ewald.cz

Činoherní klub

Ve Smečkách 26, Praha 1, www.cinoherniklub.cz, 211 151 877

1. Kočka na rozpalené plechové střeše
1. K.S.E.F.T
3. Podivné odpoledne Dr. Zvonka Burkeho
4. Ošklivec
5. Konsent
6. Dámský krejčí
8. Bůh masakru
9. Babyboom
10. ČK uvádí: Prokletí nefritového skorpioná
11. Ošklivec
12. K.S.E.F.T
13. Osifely západ
17. Konsent
18. Večer na psích dostizích
19. Kočka na rozpalené plechové střeše
20. Tramvaj do stanice Touha
22. Linda Vista
23. Linda Vista
24. Babyboom
25. Zrada
26. EQUUS
27. Bůh masakru
29. ČK uvádí: Pepito, (Ne)plivej! aneb On the Road
- 18.00
30. Kočka na rozpalené plechové střeše
- 19.00
31. Macbeth *deniéra*

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

divadlo Spejbla a Hurvínka

Dejvická 38, Praha 6, www.spejbl-hurvinek.cz, 224 316 784, 607 911 458, dsh@volny.cz

4. Hurvínk mezi osly
- 10.00
5. Hurvínk mezi osly
- 10.00
6. Spejbl versus Drákula pro dospělé
- 19.00
6. Hurvínk mezi osly
- 14.00, 16.30
13. Spejbl, Hurvínk a JÁ
- 14.00, 16.30
18. Spejbl, Hurvínk a JÁ
- 10.00
19. Spejbl, Hurvínk a JÁ
- 10.00
20. Spejbl, Hurvínk a JÁ
- 14.00, 16.30
27. Hurvínk a král Blecha
- 14.00, 16.30
30. Hurvínk a král Blecha
- 10.00
31. Hurvínk a král Blecha
- 10.00
31. Zeryčku, hop! „mimini“ divadlo
- 13.00

Chodovská tvrz

Kulturní Jižní Město o.p.s.
Ledvinova 9, Praha 4, 267 914 831, BUS 136, 125, 203 a 213
info@chodovskatvrz.cz, www.chodovskatvrz.cz

Koncerty

10. Trio Ribelino (220)
- 19.00
- Koncert pro housle a klavír
11. Melodie pro každého s hostem: Karel Bláha (240/160)
- 19.00
17. Šansony na tvrzí (100/130)
- 18.00
21. Pragtet – Ta naše písnička (150/100)
- 19.00
25. Jazz klub Tvrz: Ingrid James trio /Austrálie, CZ (110/160)
- 20.00

Besedy

3. Povídání o životě, zdraví a duši MUDr. J. Hrnizdl a Karel Kékeš (100/150)
- 18.00
31. MUDrování na Chodovské tvrzí s R. Honzákem: Člověk ve zvěrokruhu (100/150)
- 18.00

Pohádky – jednotné vstupné 60 Kč

14. Kouzelník Eno ŃuNo
- 15.00
21. O Červené Karkulce
- 15.00

Výstavy

Galerie otevřena úterý–neděle

Velká galerie

Do 4. 6. František Gross – obrazy, kresby, grafika

9. 5. Komentovaná prohlídka výstavy: (100/50)

18.00

Malá galerie

26. 4. – 4. 6. Nada Prchalová: #tojekunst

Prostor Malé galerie pro umělce Jižního Města. Výstava fotografií.

DIVADLO V CELETNÉ

Celetná 17, Praha 1, www.divadlovceletne.cz, 222 326 843, 608 327 107, rezervace@divadlovceletne.cz

KAŠPAR

8. Cyrano
9. Cyrano
10. Terasa
12. Život je sen
13. Něžná je noc
16. Rok na vsi
17. Protokol
18. Snímek 51
19. Terminus
21. Mikulášovy prázdniny
22. Rozmarné léto
23. Rozmarné léto
24. Rozmarné léto
25. Romeo a Julie
26. Romeo a Julie
- 10.00, 19.30
27. Romeo a Julie
- 17.00
28. Mikulášovy prázdniny
- 15.00

Kašpar / KLUBOVNA

2. Leбка z Connemary
3. Leбка z Connemary
8. Kodaň
9. Vincenc
10. Vincenc
11. Eastwood
14. 2084
21. Vincenc
22. Politika správcovny
23. Kráska z Leenane
24. Kráska z Leenane

DIVADLO VERZE

1. Romeo a Julie – Veronský případ *Studio mladých umělců*
2. Pravý západ
3. Trenér
4. Vina Vina *Studio mladých umělců*
14. Úca musí pryč
- 16.00
- Rozptýlení/ Barcarole
- 19.30

ŽENSKÝ AMATÉRSKÝ SPOLEK HOMOLE

20. Lock-Downův syndrom aneb Hlavně kidi!

KAMPAK

29. SEN, s. r. o.

CELETNÁ ART

10. Já, Feuerbach

SPOLEČNOST DR. KRÁSY

31. Jenověta

Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

Pravěký dětský den na Malé Straně. Mamuti v muzeu III.

Doprovodná akce k výstavě Pravěk, k tabulí! Jak si pračlověk cestu do škol našel.

Zejména dívky jsou zvány na cestu do pravěku s oddělem experimentální archeologie Mamuti.

Oddílová mládež namíchá barvy na pravěké zdobení obličejů a jako již tradičně bude šířit na Malé Straně pravěkou oděvní kulturu. Přicestuje totiž v modelech vlastní výroby, jimiž se snaží o rekonstrukci způsobů odívání našich dávných předků.

Bude možné si vyzkoušet křesání jisker očílky a pazourkem, tkaní pásek na jednoduchém stávkou, vrtní vlastní silou do kamenného sekeromlatu. Zakusíme pravěkou dřinu při drcení obilí na zmotěrce nebo v žernovu. V historickém podzemí bude čekat replika jeskyní lovců mamutů na své dotvoření jeskynnými malbami návštěvníků. Každou hodinu spustí své dunění primitivní hudební nástroje a každou sudou hodinu vyrazí tlupa návštěvníků na komentovanou prohlídku výstavy Pravěk k tabulí s jejími kurátory.

Dopolední a odpolední představení pro studenty a seniory Prahy 1

Divadlo v Celetné zve studenty a seniory Prahy 1 za mimořádně nízké vstupné (120 Kč, respektivně 150 Kč na Rok na vsi) + 10 vstupenek zdarma na každé představení na podatelně Městské části Praha 1.

16. 5. Bratři Mrštíkové: Rok na vsi v 10.00

Kopce, kiosky a 21 lidských osudů.

Hrají Jan Jankovský, Martina Malina Prašilová, Eliška Bašusová, Miloslav Tichý, Tomáš Stolařík, Štěpán Coufal, Iris Kristeková, František Kreuzmann, Jan Zadražil, Jitka Nerudová, Daniel Pivoda Ondráček, Kryštof Kotek, Tereza Slámová, Kateřina Zapletalová, Jakub Špaček, Marek Pospíchal, Jelena Juklová, Pavel Lagner, Tereza Rumlová, Diana Toniková, David Depta. Režie Barbora Mašková.

27. 6. William Shakespeare: Macbeth v 10.30

Macbeth – jedna z nejznámějších Shakespeareových tragédií, ve které se zlo rodí teď a tady a z uctívaného hrdiny se stává nenáviděný tyran. Hrají Štěpán Coufal, Eva Elserová, Tomáš Karger, Iris Kristeková, Miloslav Tichý. Režie Jakub Špaček.

28. 6. Jiří Suchý, Jiří Šlitr: Jonáš a tingl-tangl v 10.30

Uctívý remake. Hrají Petr Lněnička, Zdeněk Dočekal, Adéla Zatloukalová, Iris Kristeková, Pavel Husa, Filip Tejmar. Režie Jakub Špaček.

Představení pro studenty a seniory Prahy 1 podporuje MČ Praha 1.

Kašpar podporují Hlavní město Praha (částkou 5 000 000 Kč) a Ministerstvo kultury ČR.

www.divadlovceletne.cz, www.radiokašpar.cz

Film jako z Ameriky

premiéra českého filmu Cool girl

Česká kinematografie jako by se zastavila v čase. Zcela opomíjí mladého diváka a náměty se opakují stále dokola. Napadlo vás někdy, proč se u nás netočí podobná díla jako je třeba Euforie nebo Podobný? Zkrátka filmy, které jsou zajímavé vizuálně zpracované, progresivní, a ve kterých se můžeme najít?

Do kin 25. 5. vstupuje film Cool girl, který má potenciál aktuální situaci změnit. Český film, který vybočuje z řady. Snímek s influencerkami v hlavních rolích. Rodiče jim ztvárnili zkušený herci jako třeba Filip Blažek, Jan Štátný a Kateřina Brožová, po jejichž boku se holky mohly herečky rozvíjet. Dominique Alagia, Anna Šulcová a Krystal Shine ztvárňují tři dospívající dívky, které mají své sny a cíle, jejichž dosažení není zrovna dvakrát snadné. To ale může změnit soutěž Cool girl.

Už před premiérou filmu zaplavují sociální sítě různé reakce. Dějí se na dva tábory. Jedněm přijde absurdní, že ve filmu hrají sice známé holky, které ale s herectvím nemají takřka žádné zkušenosti. Někteří v tom spatřují potenciál a zejména fanynky těchto influencerek jsou nadšené. Obecně se kladně hodnotí vizuální podoba filmu. Tvůrci zásobují sociální sítě útržky z rozhovorů s herci a dalšími lidmi, kteří se na filmu podíleli. Rovněž sdílí záznamy z reakcí, které jsou veskrze pozitivní. Někteří po shlédnutí traileru změnili na film ihned názor. Přiznali, že čekali bizár, ale trailer je překvapil.

SCARABEUS

Praha 7 – Letná, Jana Zajice 7
Tel.: 603 552 558, scarabeus.galerie@gmail.com
www.galeriescarabeus.cz
Út 14.00–19.00, so-ne 13.00–18.00
středa až pátek na objednání pro školy a skupiny.

Muzeum kávy Alchymista KÁVA A KÁVOVINY v proměnách času a kultury

GALERIE SCARABEUS LOUTKOVÁ DIVADLA

ZAHRADA GALERIE SCARABEUS
Naučná stezka příroda a umění na počest ornitologa a hrdiny Velešlavky Wahla a sochami Igora Hlavinky

Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

Připomeňme si v květnu

- 1. 5. 1953 v Praze zahájeno zkušební vysílání Československé televize – **70 let**
- 3. 5. 1708 položen základní kámen k barokní stavbě benediktinského kláštera s kostelem sv. Markéty v Břevnově – **315 let**
- 7. 5. 1458 slavnostní korunovace Jiřího z Poděbrad za českého krále (volba proběhla 2. 3. 1458) – **565 let**
- 12. 5. 1883 v bývalém kavárenském pavilonu v Poříčském parku bylo otevřeno Muzeum hlavního města Prahy – **140 let**
- 12. 5. 1743 na Pražském hradě byla korunována Marie Terezie na českou královnou – **280 let**
- 20. 5. 1883 * Jan Kašpar, první český pilot (+ 2. 3. 1927) – **140 let**

Čtyři výstavy, jedna Pragovka Gallery

Dostali jste náladu na návštěvu zajímavé výstavy současného umění? V pražské galerii Pragovka aktuálně probíhají rovnou čtyři. **Fyzická nemožnost ticha v nepokojí myslí, Odpovím ti zítra, Little John a Úzkost brankáře při penaltě.** Každá z nich je jedinečná, zabývá se jiným tématem a dívá se na něj z odlišných úhlů pohledu.

Výstavy zaujmou svým neobvyklým konceptem a zpracováním tématu. Osloví jak milovníky malby, tak i ty, které víc baví interaktivní instalace. Pokud jste v Pragovce ještě nikdy předtím nebyli, je nejvyšší čas to napravit. Jedná se o mimořádně zajímavý podmanivý prostor s industriálními prvky, hodný zdokumentování. Prostor, který umí inspirovat a probudit emoce.

A co vás na výstavách čeká?

Ve Fyzické nemožnosti ticha najdete mimořádně zajímavou instalaci, která zprostředkovává fyzickou invokaci duševního nekľidu. Marek Kvetan svou instalací vytváří prostor pro reflexi nad tím, jak se vypořádáváme s nejistotou a jak najít smysl v chaosu.

Odpovím ti zítra: Tři mladé umělkyně na výstavu v prostoru The White Room přinesly osobité pohledy na možnosti sdělení skrze malbu, včetně motivů destrukce a rozkladu.

Výstava Little John se inspirovala slavnou performancí německého umělce Josepha

Marek Kvetan, fotokredit Marcel Rozhoň

Beuys, která spočívala v pobytu s divokým kojetem v kleci. Na výstavě se představí umělci a umělkyně z celého světa, kteří se zabývají vztahem mezi zvířaty a lidmi z různých úhlů pohledu. Výstava tak nabízí jak dramatické, tak poetické ztvárnění tématu.

Úzkost brankáře při penaltě: Umělec od roku 2017 vytváří kresebné deníkové záznamy, ve kterých komentuje stereotypnost svého každodenního života pomocí neprimárních výtvarných prostředků a humorných reflexí. Tyto záznamy konstruuje autobiografií, která postrádá životopisná fakta a odráží roztržitou a iluzorní povahu jeho osobnosti.

Lucie Jeřábková

Festival 4+4 dny v pohybu opět zve k návštěvě neobvyklého programu i výstavních prostor

Praha, matka měst, je pověstná nejen svou stověžatostí, kulturou a úžasným historickým centrem. V jejích ulicích se skrývají také místa úplně jiného rázu, často opuštěná a ponechaná na pospas osudu. Právě takové lokace vyhledává už 28 let festival současného umění 4+4 dny v pohybu.

Od 11. do 21. května budou mít návštěvníci letošního ročníku této unikátní akce možnost nejen poznat jedno z mimořádných zákoutí Prahy, ale také se zúčastnit různorodé škály programů, ze které si vybere to své úplně každý.

Festival 4+4 dny v pohybu, který se odehrává tento rok už v květnu, vdechne na pár dní život opuštěnému sportovnímu centru Erpet na Smichově. To bylo pro stejné účely využito i minulý rok, avšak demolic této budovy, naplánovaná po ukončení festivalu, činí toto poslední příležitost, kdy veřejnost může prostory centra z 80. let prozkoumat. A k vidění toho bude hodně.

Hlavním lákadlem 4+4 dny v pohybu roku 2023 je výstava **Všechno je všech** Jiřího Ptáčka a Denisy Václavové. Bez mála 60 umělců z celé republiky spojí své síly k vytvoření expozice současného umění, která bude přístupná denně po celou dobu trvání akce.

Dalším zajímavým projektem je přednáškový cyklus uvádějící projekt **Moje boty, tvoje boty**, který bude v roce 2024 realizován v Praze a Čáslavi. Přednášky, odehrávající se od 15. do 19. května, se zaměřují na trauma a způsob jakým ovlivňuje mezigenerační vztahy, lidské emoce i kulturu. 13. května zase prostory rozezná hudební

Sad Linguini, Vyktoryja, skupiny Dukla Vinohrady a Časovač, při akci nesoucí název 4+4+1 Hudební noc.

Ani děti se nebudou letos v Erpetu nudit. Ti nejmenší se mohou těšit v neděli 14. 5. na divadelní inscenaci pohádky Veroniky Vlkové a Roberta Smolika **Návštěva**. Školy zase mají šanci v rámci programu **Máš umělecké střevo?** navštívit interaktivní prohlídky instalací ve vnitřních i venkovních prostorách sportovního centra.

Ať jste tedy malí nebo velcí, kluci nebo holky, udělejte si v kalendáři na květen místo pro nevěšední program nevěšedního festivalu.

Ema Ditrichová

TANEC PRAHA slaví 35 let událostmi nabitým programem

Jubilejní 35. ročník Mezinárodního festivalu současného tance a pohybového divadla TANEC PRAHA od 3. do 28. června zve diváky všech generací, profesionály i laické nadšence. Nabídne jim to nejlepší z aktuálního dění na domácí i zahraniční taneční scéně. „To se nedá popsat, to musíte zažít!“ vzkazují organizátoři festivalu.

Silvia Gribaudi (IT) GRACES Ostrava, Kamil Hauptman

TANEC PRAHA v metropoli zahájí 7. 6. v divadle Ponoc světová premiéra **Grand jeté** neotřelé umělkyně Silvie Gribaudi. Světovou premiéru bude mít také site-specific projekt brazilské choreografky Flávie Tápias. V její inscenaci **Rotas Afora** spojí vášně k tanci brazilské tanečnice s umělci z Čech

TIP NA KNIŽKU

Jaroslav Foglar, jak ho neznáte

Vychází výběr z deníků s unikátním obrazovým materiálem

Skautská nadace Jaroslava Foglara připravila spolu s Nakladatelstvím Albatros výběr z Foglarových deníků z let 1920–1937 s názvem **Celý den drobně psí**. Publikace představuje jedinečnou možnost nahlédnout do autorova života a poznat ho tak, jak ho z žádného životopisu či z jeho vlastních knih dosud čtenáři neznají.

Vedle jedinečného vhledu do Foglarovy každodennosti, jak ji prožíval a zachycoval v deníku, přináší svazek také unikátní obrazový materiál: množství fotografií, dobové plakáty a úryvky z kronik a časopisů, do nichž spisovatel přispíval. V následujících šesti letech by měly vyjít ještě tři svazky deníků z let 1938–1948, pokrývající Foglarovo nejvíce tvůrčí období.

Svět Jaroslava Foglara je zahalený mnoha tajemstvími. A přestože literatura o jeho osobnosti a díle je nesmírně bohatá, nedává čtenářům příliš poznat, jaký Foglar skutečně byl. Foglar si deníky psal po celý život, někdy podrobně a každodenně, někdy jen v heslech nebo příležitostně. Rozmanitost jeho deníkového psaní se odráží i v prvním svazku výběru: od deníku třináctiletého chlapce z ozdravného pobytu ve Švýcarsku, kde pásl krávy a pomáhal sklízet ovoce, přes skautský deník z tábora z roku 1927, kdy se dvacetiletý Jestřáb stal vůdcem pražské Dvojky, až po deníkové záznamy začínajícího spisovatele z let 1934–1937, ve kterých můžeme sledovat první úspěchy časopiseckých i knižních vydání jeho knih.

Výběr je doplněn předmluvou Jana Šulce, každý rok zachycený v deníku uvádí kalendárium s významnými událostmi dané etapy Foglarova života.

Foglar natírá zábradlí na lodi skaut, 1935

104. koncert na schodech

Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola uvádí 103. koncert na schodech.

V úterý 9. května od 18.00 vystoupí skupina **Wytrátejs – Country Band**, která hraje písničky ve stylu moderní country převážně s českými texty. Kapela působí ve složení: Oldřich Nussberger (kytara, zpěv), Renata Radostová (zpěv), Jiří Hamouz (foukací harmonika, vocal), Petr Klouda (kapelník, steel kytara), Jiří Hošek (klávesy), Zuzana Kloudová (baskytara, vocal), Vítek Věbr (bicí). Praha 3, Žižkovské náměstí 1300/1 • www.sups.cz

PLACENÁ INZERCE

KNIHY ZAKOUPÍTE V INTERNETOVÉM KNIHKUPECTVÍ WWW.KOSMAS.CZ

Klára Teršová AŽ KE KRÍŽKU

O síle a křehkosti žen, o stárnutí, o křivdách, lásce a přátelství i o životě v pohraničí. Novela místopisně navazuje na předchozí knihu **Bílý pramen**: vyprávění z Aše a její minulosti. Autorka tentokrát nahlíží léta sedmdesátá prizmatem žen z vlastní rodiny.

Petr Sagitarius KRYSTA. TRUJKUNT 5

Nepřehlédnutelný hrdina Roman Saran tentokrát pomáhá své přítelkyni Lence najít kamarádku Krystu. Ta údajně žije na Korfu, ale náhle zrušila svůj facebookový profil a jako by zmizela ze světa. Záhady se na sebe vrší a temná historie vyplouvá na povrch...

Robert Fulghum TAK NEMOŽNÉ ZŘEJMÉ. OPRAVÁŘ OSUDŮ 3

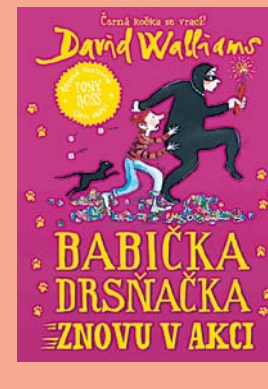
Přeložil Jiří Hrubý George Novak má čím dál zamotanější hlavu i život. V závěrečném dílu trilogie **Opravář osudů** se některé osudy uzavrou, některé zápletky rozuzlí, ale pro ty, kdo se vždycky ptají A co bylo dál? zůstane spousta prostoru k přemýšlení.

Leo Rosten PAN KAPLAN MÁ STÁLE TRÍDU RÁD

Přeložil Antonín Přidal Jedna z nejoblíbenějších humoristických knih posledního století. Jiskřivý humor, spočívající v jazyce, jeho záłudnostech a slovních hříčkách, ke kterému stejně kreativně přistoupil překladatel Antonín Přidal v přepracovaném vydání.

David Walliams BABIČKA DRŠNAČKA ZNOVU V AKCI

Přeložila Veronika Volhejnová Je uloupen největší světový poklad a stopy vedou k Černé kočce! Ale to přece není možné... nebo je? Jestlipak Ben, který si zvyká na život bez své milované babičky, tuhle záhadu rozluštl? Očekávejte nečekané. Bude to napínavé až do konce, a strašně zábavné!

Natasha Pulley MAJÁK NA SEVERU

Přeložila T. Marková Vlášková Píše se rok 1900, Anglie padla a Londýn je průmyslovým centrem Francouzské republiky. Joe stojí na nádraží a vůbec nic si nepamatuje... Chytrý příběh o cestování časem, kde se děj točí ve spirálce mezi stoletími a přináší alternativní historii i neobvyklý milostný příběh.

NA PÁR ŘÁDCÍCH

NA HRADĚ...
Koncerty: Septet Hudby Hradní stráže 7. 5. od 13.00, Promenádní koncert – Harmonie 1872 Kolín 13. 5. od 10.15, Slavnostní koncert festivalu policejních orchestrů a sborů FESTPOL 2023. 26. 5. od 18.00. **Novodobá výzdoba katedrál sv. Víta I.** Přednáška: Ing. arch. Zdeněk Lukeš. Proběhne 11. 5. od 17.00 v prostorách Nejvyššího purkrabství (vstup od Zlaté uličky). Pro nákup vstupenky je nutné provést rezervaci. **Katedrála sv. Víta – kaple a výzdoba oken staré části.** Vycházka s přednáškou: PhDr. V. Seidlová. Proběhne 25. 5. od 17.00. Sraz účastníků v 16.55 před informačním střediskem na III. nádvoří. www.hrad.cz.

...I V PODHRADÍ
Festival zvířecích piv je zpět! 2. ročník charitativní akce nabídne řadu křaftových piv se zvířecími názvy, hudební vystoupení Michala Hruzy či Michala Horáka a poměří znalosti i dovednosti v kvižech a soutěžích pro malé i velké. 13. 5. Zoo Praha.

NA VÝSTAVU
Jednotný Elektročas. Letos uplyne 70 let od založení podniku Elektročas a 100 let od vzniku firmy Jednotný čas. Výstava se zabývá časem také jako civilizačním fenoménem. Návštěvníkům připomene, jak fungoval ve veřejném prostoru, školách i továrnách v 70. letech. NTM, trvá do 8. 10.

GALERIE HMP
Hynek Skoták: Horror vacui. Umělecké instalace na operních zdech u stanice metra Vltavská pracuje s výsekem prostoru kompletně vyčištěným od vizuálního smogu. Site-specific projekt vznikl pro Galerii Vltavská v rámci programu Umění pro město. Galerie Vltavská – Kaskády u metra Vltavská, trvá do 23. 6.

NÁRODNÍ GALERIE
Velcí malí mistři: Aldegrever, Beham, Pencz a Solis. Rozkvět grafického umění v 1. pol. 16. století znamenal nástup generace řady vynikajících rytců pozdní renesance. Specifickou skupinu tvoří tzv. malí mistři. Navzájem se lišili uměleckým profilem, avšak spojovala je tvorba v malých formátech. Výstava představuje výběr z kvalitní a poměrně početné kolekce grafik ve Sbírce grafiky a kresby NG. Schwarzenberský palác – Grafický kabinet. Trvá do 9. 9.

NA KONCERT
Jazz Černošice 2023. 18. ročník mezinárodního jazzového festivalu přinese opět zajímavá jména, namátkou Mike Parker's Trio Theory (USA/PL), Jamie Marshall and Band (UK/CZ), Varhan's Groovy Jamm, Beata Hlavenková a Kapela snů, Shahab Toulouie Trio (Persie) atd. Zvláštní pozornost si zaslouží koncert Michala Prokopa s legendární kapelou Framus Five. Více na: jazzcernosice.cz. Proběhne 29. 5.–4. 6.

ZA ROHEM
Tváře dávného Kouřimska. Výstava zavede do období raného středověku, kdy se moc, bohatství, síla a prestiž kouřimských vládců mohla měřit s kýmkoliv – i s pražskými Přemyslovci. Poznejte počátky významu zdejšího regionu, i to, co následovalo po pádu Staré Kouřimi. Název výstavy odkazuje na „Kouřimský idol“ – nejstarší středověké sochařské dílo objevené v Čechách. Jeho deset tajemných tváří pohlédne na návštěvníky přes propast věků jako němi svědkové slavné dávné epochy. Trvá do 29. 10. Muzeum Kouřimska v Kouřimi.

NA VÝLET
Noc v Chotkovské knihovně. Představí rodovou knihovnu Chotků ve zcela jedinečném světle. Návštěvníci si užijí netradiční prohlídku kačínského „rodinného stříbra“ a stanou se svědky prvního veřejného čtení ze soukromých deníků hraběnky Marie Sidonie Chotkové. Součástí prohlídky bude možnost nahlédnout do vzácných knih. Atmosféru doladí dobová hudba. Více na: www.nzm.cz/kacina. Proběhne 13. 5. od 18.00 do 20.00. Zámek Kačina. **Gastrofestival** – oslava dobrého jídla i nápojů. Letošní ročník bude zaměřen na Biopotravinu a kulinařské výrobky z nich. Návštěvníci se mohou těšit se na speciality mezinárodní kuchyně, místní pivo i víno, lokální potraviny a další výrobky. Během dne budou probíhat ukázky výroby a přípravy pokrmů a přednášky. Děti budou moci tvořit v dílně. Více na: gastrofestival-kh.cz. 27. 5. od 11.00 do 18.00 v okolí chrámu sv. Barbory a Jezuitské koleje v Kutné Hoře.

NEBE NAD HLAVOU
Slunce do Blíženců 21. 5.(9:09). Venůše do Blíženců nejlepší viditelnosti, večer vysoko nad Z, stoupá, zjasňuje (-4,2 až -4,4), zapadá kolem půlnoci. Spolu s ní v Blížencích Mars (+1,3 až +1,6), slabně. Jupiter (-2,1) koncem měsíce ráno nízko na V. Saturn (+1,0) ve Vodnáři ráno na JV, rychle stoupá. Měsíc: úplněk 5. 5. (19:34), nov 19. 5. (17:53). Konjunkce s Marsem 24. 5. (Mars 2,98°jižně), s dalšími tělesy pod obzorem. Poblíž Saturnu 13. a 14. 5., u Jupitera 17.5. Postupně kolem hvězd Spica (Panna) 3.–4. 5., Antares (Štír) 7.–8. 5. v druhé polovině noci na J, Pollux (Blíženci) 24.5., Regulus (Lev) 26.5. v první polovině noci. Vysoko nad Z večer 22.–24. 5. seskupení Venuše, Mars, Pollux a Castor s tenkým srpkem Měsíce. **OS, wi**